

Yttrande
2023-11-17

Ärende: 12, KS 2023-11-22, SLK-2023-00888

Yttrande angående – Bokslutsdispositioner i Göteborgs Stadshus AB.

Yttrande

Sverigedemokraterna är inte förvånade över den nu uppkomna situationen. Vi såg detta komma. Det rödbröna minoritetsstyret kommer nu tvingas välja mellan att pungslå kommunala bolag på stora delar av deras vinster alternativt göra ett vinstuttag på en historiskt sett mer normal nivå sett till storleken, men då med konsekvensen att man tvingas lånefinansiera till mellanskillnaden för att ha råd med stadens löpande driftskostnader. Minoritetsstyret kommer i det fall leva över sina tillgångar och skicka räkningen för sitt leverne, sitt mindre ansvarsfulla hanterande av stadens begränsade resurser, till kommande generationer att betala.

Med ett ansvarsfullt hanterande av medborgarnas skattemedel likt vad som återfanns i Sverigedemokraternas budgetförslag så hade staden inte behövt befinna sig i nuvarande situation där styret tvingas välja mellan pest eller kolera.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-10-23

Ärendenummer SLK-2023-00888

Handläggare

Ulrika Hylander

Telefon: 031-368 00 42

E-post: ulrika.hylander@stadshuset.goteborg.se

Bokslutsdispositioner i Göteborgs Stadshus AB 2023

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Göteborgs Stadshus AB:s förslag till bokslutsdispositioner 2023 för Stadshuskoncernen enligt alternativ 1, med möjlighet att utifrån slutliga resultat justera uttaget till kommunfullmäktiges beslutade nivåer, samt att likvidreglering sker senast 2024-03-31, godkänns.
2. Göteborgs Stadshus AB:s förslag att genom utdelning av resterade del av realisationsvinster från Göteborg Energi AB, 230 mnkr, Göteborgs Stads Parkerings AB, 85 mnkr samt Higab AB 511 mnkr, återbetala förvärvslån som förfaller 2024, samt att likvidreglering sker senast 2024-09-30, godkänns.
3. Göteborgs Stadshus AB:s förslag att beslutet ska utgöra instruktion för berörda bolag vid ordinarie bolagsstämma 2023 godkänns.

Sammanfattning

Göteborgs Stads riktlinje för ägarstyrning föreskriver att kommunstyrelsen beslutar på förslag från Göteborg Stadshus AB (Stadshus) om ekonomiska justeringar i anslutning till årsbokslut.

Stadshus ska, i enlighet med ägardirektivet, svara för resultatutjämnning inom Stadshuskoncernen. Koncernens skattebelastning ska dessutom i första hand ske i Stadshus. Stadshus har i kommunfullmäktiges budget uppdraget att lämna kapitaltillskott till Business Region Göteborg AB, Göteborg Stadsteater AB och Got Event AB. Ärendet för bokslutsdispositioner behandlar bland annat hur koncernbidragen och beslutad utdelning till Göteborgs Stad ska finansieras.

För 2023 skapar ett antal faktorer effekter som innebär att den finansiella samordningen, så som den tillämpats de senaste åren, inte fullt ut medger finansiering av Stadshus räntekostnader och skatt samt finansiering av koncernbidrag, utdelning till Göteborgs stad och finansiering av Gothenburg European Office (GEO), enligt kommunfullmäktiges budgetbeslut. Vidare sätter högre marknadsräntor fokus på behovet av att minska de externa så kallade förvärvslånen i takt med förfall. Idag uppgår dessa lån till cirka 2,6 miljarder kronor.

Stadshus har tagit fram ett förslag som hanterar den finansiella samordningen. Förslaget innebär att Göteborg Energi AB, Göteborgs Hamn AB, Higab AB och Göteborgs Stads Parkerings AB lämnar nettobidrag till finansiering samt att Got Events överskott 2023 tas

in i den finansiella samordningen. Stadshus beslutade vid styrelsemötet 2023-10-23 § 112 uttag enligt alternativ 1, det vill säga 90 procent uttag i stället för enligt praxis 50 procent.

Förslaget till bokslutsdispositioner är det ekonomiskt mest fördelaktiga utifrån ett Stadshuskoncernperspektiv och utifrån Stadshus uppdrag och befogenheter.

Stadshus lämnar också ett underlag för ytterligare beslut som möjliggör återbetalning av förvärvslån som förfaller under hösten 2024 och som skulle innebära att Stadshuskoncernens årliga räntekostnad minskar med upp till 12 mnkr.

Underlaget för beräkningarna är styrelsernas inrapporterade prognoser avseende bokslut 2023. Korrigeringar kan således komma att ske innan boksluten, i början av 2024, ska behandlas på respektive styrelsemöte. Stadshus gör bedömningen att samtliga koncernbidragsgivande bolags finansiella ställning är hållbar även efter det föreslagna utökade uttaget 2023. En utveckling där föreslagen uttagsnivån återkommande krävs bedöms inte vara hållbar då bolagens egenfinansieringsgrad för investeringar sjunker med sjunkande soliditet och ökad räntebelastning som följd.

Stadsledningskontoret gör i detta tjänsteutlåtande en sammanfattning av Stadshus ärende, för kompletterade och fördjupad information hänvisas till Stadshus tjänsteutlåtande, se bilaga.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förslaget om bokslutsdispositioner innebär att Stadshus enligt ägarens direktiv säkerställer att bolagens beskattning i så hög grad som möjligt sker i Stadshus samt att koncernbidrag som beslutats i kommunfullmäktige effektueras. Beslutade koncernbidrag samt koncernens skattekostnad ryms inom ramen för bolagskoncernens resultat.

I underlaget lämnas inga förslag som påverkar ägaren av stadens bolag, det vill säga kommunens, ekonomiska ställning. Stadshus gör bedömningen att samtliga koncernbidragsgivande bolags finansiella ställning är hållbar även efter det föreslagna utökade uttaget 2023. En utveckling där föreslagen uttagsnivån återkommande krävs bedöms inte vara hållbar då bolagens egenfinansieringsgrad för investeringar sjunker med sjunkande soliditet och ökad räntebelastning som följd.

Resultatet av de slutliga bokslutsdispositionerna när bokslutet är fastställt blir alltid en del av det samlade resultatet i den sammanställda redovisningen för hela kommunkoncernen.

Bedömning ur ekologisk och social dimension

Stadsledningskontoret har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån dessa dimensioner.

Bilaga

Göteborgs Stadshus AB:s handlingar 2023-10-23 § 112

Ärendet

Enligt Göteborgs Stads riktlinje för ägarstyrning ska kommunstyrelsen, på förslag från Göteborgs Stadshus AB, besluta om ekonomiska justeringar i anslutning till årsbokslut.

Göteborgs Stadshus AB beslutade 2023-10-23 § 112 att föreslå kommunstyrelsen att godkänna förslag till bokslutsdispositioner 2023 för Stadshuskoncernen enligt bilagan. Kommunstyrelsens beslut behöver ske senast december 2023. Kommunstyrelsen föreslås också fatta beslut om återbetalning av de förvärvslån som förfaller under 2024, med ansamlade realisationsvinster från berörda bolag.

Beskrivning av ärendet

Syfte och effekter

Stadshus ska enligt sitt ägardirektiv svara för finansiell samordning inom Stadshuskoncernen och dessutom ska Stadshuskoncernens skattebelastning i första hand ske hos Stadshus. Enligt Göteborgs Stads riktlinje för ägarstyrning ska kommunstyrelsen, på förslag från Stadshus, fatta beslut om ekonomiska justeringar i anslutning till årsbokslut. De ekonomiska justeringarna görs utifrån bokslutsdispositionerna i föreliggande ärende.

Förändringar 2023

Under 2023 har ett antal förändringar beslutats och genomförts inom Stadshuskoncernen, som påverkar årets bokslutsdispositioner. Dessa beskrivs kortfattat nedan, för mer utförlig och komplett information hänvisas till Stadshus tjänsteutlåtande i bilaga 1.

Reviderad process för finansiell samordning

Kommunfullmäktige beslutade 2023-05-25, § 16, att godkänna Göteborgs Stadshus AB:s förslag om reviderad process för finansiell samordning.

Tidigare bereddes underlag för skattesamordning och ekonomiska justeringar samlat i ärendet bokslutsdispositioner. Den förändrade processen innebär att den finansiella samordningen delas upp i två separata delar, en för ekonomiska justeringar och en för skattesamordning, vilket också stöds av Stadshus ägardirektiv.

Uppdelningen innebär att skattesamordningen, som är en bokföringsteknisk förflyttning av den samlade skattepositionen, sker i det ordinarie bokslutsarbetet efter vedertagna redovisningsprinciper och lagstiftning. Beslutsmässigt hanteras skatten i respektive bolagsstyrelse och årsstämma som del i beslutet att avlämna och fastställa årsredovisningen så att den politiska insynen och beslutsprocessen säkerställs. De ekonomiska justeringarna som avser finansiering av utdelning och beslutade kapitaltillskott innebär kapitalöverföringar mellan bolag och mellan Stadshuskoncernen och ägaren, ska fortsatt ske i en process på ett transparent sätt med politisk beredning och politiska beslut. Det sker inom ramen för detta ärende *Förslag till bokslutsdispositioner*.

Möjlighet till optimering av Stadshus låneportfölj

Kommunfullmäktige beslutade 2023-04-27 § 24, i ärendet Hanteringsordning av förvärvslån inom Göteborgs Stadshus AB, att godkänna att Stadshus inom ramen för sitt finansiella samordningsuppdrag får möjlighet att optimera Stadshus låneportfölj och därmed möjliggöra återbetalning av hela eller delar av bolagets förvärvslån i den takten de förfaller.

Stadshus har i nuläget en extern låneskuld motsvarande 2,6 mdkr, som har sitt ursprung i finansiering av historiska förvärv av aktier i dotterbolag. Stadshus tar upp lån externt på marknaden via ett annat förfarande än när bolagen i koncernen, via stadens interna koncernbank, omsätter sina lån. I nuläget, efter den snabba ränteuppgången som skett på marknaden är det oförmånligt för Stadshus att finansiera lån externt och bedöms att så förbli ett antal år framöver. Att minska Stadshus låneskuld och öka bolagens med motsvarande belopp bedöms skapa förutsättningar för att minska koncernens räntekostnader med 50-100 mnkr för åren 2023-2027, utan att det påverkar koncernens soliditet. En annan negativ effekt av den externa upplåningen är att Stadshus i dagsläget inte har möjlighet att göra skattemässiga avdrag för sina räntekostnader, vilket de rörelsedrivande bolagen, i större utsträckning, har möjlighet att göra. Stadshus lägger om cirka 20 procent av sina externa lån per år. Under 2024 förfaller lån om totalt 826 mnkr.

Låneregler och avdragsbegränsningar för negativa räntenetton

I Inkomstskattelagen finns särskild begränsning i avdragsrätten för ränteutgifter på vissa skulder till företag i intressegemenskap. Kommuninterna lån omfattas av denna särskilda begränsning avseende förvärv av delägarätter och utdelning. Detta innebär att räntor på interna lån som tas upp av ett moderbolag avseende förvärv av dotterbolag inte är skattemässigt avdragsgilla. Denna intressegemenskap kan enbart brytas genom att moderbolaget upptar externa lån. Moderbolag behöver således uppta externa lån för att få avdragsrätt för de räntekostnader som uppstår som följd av sådana lån. Bolag ska vid sådana externa lån följa riskmandat enligt Göteborgs Stads riktlinjer för finansverksamheten. Utgångspunkten för dessa lån är beslutade av kommunfullmäktige, liksom ramen för stadens borgensåtagande.

Från och med 2019 infördes en ny lagstiftning som innebär att företags möjlighet att göra avdrag för räntekostnader begränsas till 30 procent av företagets resultat före avdrag för ränta, av- och nedskrivningar. Samtidigt med den nya lagstiftningen sänktes inkomstskattesatsen, från 22 procent till att nu uppgå till 20,6 procent. Lagstiftningen påverkar Stadshus förmåga att skatteutjämna på ett lika optimalt sätt som tidigare. Det beror på att de kapitalintensiva dotterbolagen behöver behålla en del av sitt skattemässiga resultat, som annars varit en del av den finansiella samordningen, för att kunna få fullt avdrag för sina räntekostnader. Lagstiftningen innebär dessutom att Stadshuskoncernen får en högre skattekostnad totalt genom att även enskilda dotterbolag kan få betala skatt.

Särskilda omständigheter 2023

Stadshus har i sitt ärende lyft ett antal faktorer som innebär särskilda omständigheter i arbetet med Stadshuskoncernens bokslutsdispositioner 2023. Sammantaget innebär den finansiella samordningen att, så som praxis tillämpats de senaste åren, finansieras inte fullt ut Stadshus räntekostnader, koncernbidrag, utdelning till Göteborgs Stad och Gothenburg European Office enligt kommunfullmäktiges budgetbeslut. Praxis har inneburit ett 50-procentigt uttag ur årets verksamhetsresultat från Göteborg Energi AB, Göteborgs Hamn AB och kluster Lokaler (Higab och Göteborgs Stads Parkering).

Göteborg Energi AB prognosticerar ett lägre resultat från den löpande verksamheten än vad som varit normalt tidigare år. Göteborg Energi AB, som förväntas vara motorn i den finansiella samordningen, kan således inte i lika hög grad bidra till det överskott som krävs för att finansiera de bolag som kommunfullmäktige beslutat finansiera genom koncernbidrag (Stadsteatern, Got Event AB och Business Region Göteborg AB).

På grund av ett lägre skattemässigt resultat i Framtidenkoncernen minskar skattekostnaden för Framtidenkoncernen från normalt cirka 100 mnkr till cirka 0 mnkr. Lägre skattemässiga resultat bidrar detta år till konsekvenser för ränteavdragsrätt och för den finansiella samordningen. Även Lisebergs lägre skattemässiga resultat 2023 och ansamlade skattemässiga förluster från pandemiåret 2020 påverkar den finansiella samordningen.

Vidare innebär de lägre skattemässiga resultaten, främst inom Framtidenkoncernen och Göteborg Energi AB, att det samlade skattemässiga resultatet i Stadshus inte medger avdragsrätt för räntor på de lån som ligger i Stadshus. Detta medför en extra kostnad 2023 för Stadshuskoncernen på upp mot 12 mnkr.

Förslag till bokslutsdispositioner

Stadshus beskriver i sitt förslag till bokslutsdispositioner två alternativ, utifrån de givna förutsättningar och förändringar Stadshus har identifierat. Stadshus beslutade vid styrelsemötet 2023-10-23 § 112 uttag enligt alternativ 1, enligt nedan, och föreslår till kommunstyrelsen detta alternativ som det mest fördelaktiga förslaget till bokslutsdispositioner 2023.

Alternativ 1, uttag 90 procent av årets resultat

Alternativ 1 innebär att uttaget uppgår till cirka 90 procent av det redovisade resultatet hos de givande bolagen. I detta alternativ kan Stadshus, utifrån rapporterade prognoser, finansiera de uppdrag som anges i kommunfullmäktiges budget med kassaflöden från årets resultat. Uttagsnivån innebär att praxis frångås och innebär en förändring av uttagsnivån jämfört med föregående år. Stadshus förslag innebär att Göteborg Energi AB, Göteborgs Hamn AB och Higab AB lämnar nettobidrag till finansiering samt att Got Events överskott 2023 tas in i den finansiella samordningen. Förslaget till bokslutsdispositioner är det ekonomiskt mest fördelaktiga utifrån ett Stadshuskoncernperspektiv och utifrån Stadshus uppdrag och befogenheter.

Det redovisade förslaget i alternativ 1 innebär att Göteborg Energi AB, Göteborgs Hamn AB, Higab AB och Got Event AB lämnar cirka 90 procent av resultatet före skatt, vilket innebär ett nettobidrag efter skatt på cirka 69 procent. Detta för att finansiera de, av kommunfullmäktige, budgeterade kapitaltillskotten, koncernens skattekostnad, Stadshus räntekostnader, GEO samt utdelning till ägaren. Budgeterat kapitaltillskott till Göteborgs Stadsteater AB uppgår till 169,7 mnkr, Business Region Göteborg AB 44,5 mnkr och till Got Event AB 198,4 mnkr.

För Göteborg Energi AB innebär detta att cirka 90 procent, motsvarande 359 mnkr, av det prognostiserade resultatet efter finansiella poster lämnas som koncernbidrag. Koncernbidraget på denna nivå möjliggör fortsatt möjlighet till egen delfinansiering av nyinvesteringar samt en soliditet på fortsatt godtagbar nivå. 2022 uppgick soliditeten till 45,1 procent.

Förslaget innebär att Göteborgs Hamn AB bidrar med 90 procent, eller 215 mnkr, av det prognostiserade resultatet, vilket bedöms möjliggöra fortsatt delfinansiering av nyinvesteringar samt en soliditet som är fortsatt godtagbar. Soliditeten uppgick till 51,6 procent i samband med bokslutet för 2022.

Inom Kluster Lokaler, föreslås Higab AB och Göteborgs Stads Parkering AB bidra med 90 procent, totalt 224 mnkr, av det prognostiserat resultatet efter finansiella poster.

Ett koncernbidrag från bolaget motsvarande 90 procent, varav 20,6 procent skatt av redovisat resultat ger bolagen fortsatt möjlighet till egen delfinansiering av nyinvesteringar samt en soliditet på en fortsatt godtagbar nivå.

I Got Event AB:s ägardirektiv anges att *"Bolagets verksamhet ska i huvudsak finansieras genom biljettintäkter, uppdrag och uthyrning. Kvarstående underskott finansieras via kapitaltillskott/koncernbidrag efter beslut i kommunfullmäktige."* Koncernbidragets storlek beslutades i kommunfullmäktiges budget inför 2023 uppgå till 198,4 mnkr. Got Event AB prognostiserar för 2023 ett överskott jämfört med budget på 20 mnkr. Under 2022 beslutades att bolaget skulle återlämna 50 procent av motsvarande överskott. I det läge koncernen befinner sig 2023, finns det enligt Stadshus bedömning sammantaget goda skäl att i linje med kommunfullmäktiges beslutsformulering och inom ramen för den finansiella samordningen ta in Got Event AB:s överskott i den finansiella samordningen 2023 på motsvarande sätt som 2022. Got Event föreslås därför att lämna tillbaka 90 procent, motsvarande 18 mnkr, av sitt redovisningsmässiga överskott för 2023.

Alternativ 2, uttag 50 procent enligt tidigare praxis

Stadshus har i alternativ 2, för den finansiella samordningen, utgått från det som ryms inom redovisade resultat i enlighet med den praxis som tillämpats tidigare.

Resultatet i alternativ 2 innebär att det saknas 374 mnkr för att kunna finansiera de uppdrag som anges i kommunfullmäktiges budget och som till övervägande del behöver finansieras genom externa lån. Externa lån har dagsläget en högre ränta än den ränta respektive bolag kan finansieras med hos kommunbanken. Det är möjligt att även finansiera underskott i koncernbanken, men då med förlorad avdragsrätt för räntekostnaderna.

I alternativ 2 lämnar de resultatgivande bolagen Göteborg Energi AB, Higab AB och Göteborgs Hamn AB 50 procent av sitt bokföringsmässiga resultat, inklusive realisationsvinster och kvarstående behov finansieras genom lån.

I Göteborgs Stadshus AB:s handlingar 2023-10-23 § 112 bilaga 1, återfinns en djupare finansiell analys där effekter för investerings- och soliditetsnivå med mera beaktas.

Hantering av förvärvslån som förfaller 2024

Stadshus lämnar också ett underlag för beslut som möjliggör återbetalning av förvärvslån som förfaller under hösten 2024 och som skulle innebära att Stadshuskoncernens årliga räntekostnad minskar med upp till 12 mnkr. Stadshus konstaterar att med dagens marknadsräntor kommer kostnaden för förvärvslånen mer än fyrdubblas framöver medan koncernbankens räntenivå knappt fördubblas fram till 2027 enligt prognos. Möjligheten att lösa förvärvslån uppstår, något förenklat, när det finns resultat och kassaflöden från verksamheten att ianspråkta.

För att också hantera hela eller delar av den låneskuld om 826 mnkr som förfaller under 2024 föreslås nedanstående åtgärder att vidtas inom ramen för den finansiella samordningen och det uppdrag kommunfullmäktige gett Stadshus.

I samband med bolagsförsäljningar har respektive bolag historiskt behållit hela eller delar av de realisationsvinster som uppstått. Genom att ianspråkta upp till 100 procent av återstående realisationsvinster i Göteborg Energi AB, Higab AB och Göteborgs Stads Parkeringsbolag AB, vilka samtliga bedöms ha en god soliditet, kan hela eller delar av

förvärvslånen återbetalas. Under 2023 har inga bolagsförsäljningar genomförts, emellertid finns det i ansamlade vinstmedel, ej uttagna realisationsvinster från tidigare år. Totalt uppgår dessa balanserade vinstmedel till cirka 1 300 mnkr.

I syfte att amortera förvärvslån under 2024 föreslås att Göteborgs Energi AB delar ut 230 mnkr, Göteborgs Stads Parkering AB delar ut 85 mnkr och att Higab AB delar ut 511 mnkr från de balanserade vinstmedlen. Ett beslut att Stadshuset ianspråktar dessa realisationsvinster, i syfte att återbetala de förvärvslån som förfaller under 2024, bidrar till att minska Stadshuskoncernens årliga räntekostnad. Ett uttag av balanserade vinstmedel från dotterbolagen påverkar emellertid dotterbolagets förmåga till egenfinansiering av investeringar samt minskar bolagets soliditet. Dotterbolagen bedöms, enligt, Stadshuset dock ha större möjlighet än Stadshuset att kunna hantera den ökade belastning detta innebär samt har även större möjlighet till avdragsrätt för räntekostnader.

Beredskap för resultatförändringar jämfört med prognos

Vid en situation med förändrade resultat, jämfört med avlämnad prognos, inom Stadshuskoncernen, kan uttagsnivån enligt Stadshuset behöva justeras uppåt eller nedåt. Justeringarna anpassas till den nivå där uttagen balanseras ut mot behoven så att nettot av uttag (+) och beslutade koncernbidrag med mera (-) blir noll. Försämrade resultatnivåerna kan uttaget behöva ökas ytterligare, upp till 100% av årets resultat. I det fall ytterligare finansiering, utöver årets resultat, krävs kan ansamlade vinstmedel användas. I det fall resultatnivåerna förbättras kan uttagsnivån justeras nedåt i motsvarande mån, med en förbättrad förmåga till egenfinansiering. Om de prognosticerade resultaten väsentligt förändras i förhållande till vad som inrapporterats kan en ny bedömning av uttagsnivåer och fördelning av uttag behöva genomföras.

I Göteborgs Stadshuset AB:s handlingar 2023-10-23 § 112 bilaga 1, finns kompletterade och fördjupad information om ärendet samt ett appendix som beskriver verktygen och processen för den finansiella samordningen.

Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret konstaterar att Stadshuset förslag till bokslutsdispositioner enligt alternativ 1 enligt ovan ligger i linje med ägardirektivet samt i budget beslutade koncernbidrag och utdelning till ägaren.

Stadshuset bedömning är att förslaget inte påverkar ägarens (det vill säga kommunens), ekonomiska ställning. Stadsledningskontoret konstaterar att koncernbidrag och skattekostnad ryms inom Stadshuskoncernens resultat utifrån det förslag Stadshuset föreslår där praxis om 50 procent uttag frångås. Bolagens ekonomiska ställning är översiktligt beskrivet i Stadshuset ärende, liksom de olika verktyg som används i syfte att skatten samlas i Stadshuset.

Eftersom kommunstyrelsens beslut om bokslutsdispositioner ska ligga till grund för bolagens årsbokslut innebär beslutet ett inriktningsbeslut som bygger på bolagens prognoser och bedömningar. Stadsledningskontoret anser i likhet med Stadshuset, att Stadshuset får ett mandat att göra justeringar baserat på det faktiska utfallet vid årets slut. Den hanteringsordningen förutsätter också att Stadshuset i sin årsrapport återrapporterar till kommunstyrelsen vilka justeringar som slutligen görs och belyser skälen till justeringarna.

Stadshus föreslår återbetalning av förvärvslån som förfaller under 2024, genom att ianspråkta resterande delar av realisationsvinster från berörda bolag. Detta skulle minska Stadshuskoncernens årliga räntekostnad med upp mot 12 mnkr. Stadsledningskontoret konstaterar att detta förslag på återbetalning av förvärvslån stöds av det beslut kommunfullmäktige fattade 2023-04-27 § 24 där Stadshus framställer att möjliggöra återbetalning av hela eller delar av bolagets förvärvslån i takt med att de förfaller godkändes.

Utifrån föreslagna lånetak i budgetförutsättningar 2024 bedöms bolagen hålla sig inom de föreslagna ramarna men kommunfullmäktige behöver ha en beredskap för att lånetaket kan behöva utökas något under 2024 med anledning av uttaget. Stadshus lånetak kan dock minskas motsvarande amortering av förvärvslån (826 mnkr).

Vidare delar stadsledningskontoret Stadshus bedömning att samtliga koncernbidragsgivande bolags finansiella ställning är hållbar även efter det föreslagna utökade uttaget 2023. En utveckling där föreslagen uttagsnivå återkommande krävs bedöms inte vara hållbar då bolagens egenfinansieringsgrad för investeringar sjunker med sjunkande soliditet och ökad räntebelastning som följd.

Magnus Andersson

Eva Hessman

Ekonomidirektör

Stadsdirektör

Beslutsunderlag

Styrelsen 2023-10-23

Diarienummer 0070/23

Handläggare: Håkan Spjuth, redovisningschef

Telefon: 031-368 54 60

E-post: hakan.spjuth@gshab.goteborg.se

Förslag till bokslutsdispositioner i Göteborgs Stadshus AB 2023

Förslag till beslut

I styrelsen för Göteborgs Stadshus AB:

1. Göteborgs Stadshus AB föreslår att kommunstyrelsen godkänner förslag till bokslutsdispositioner 2023 för Stadshuskoncernen enligt alternativ 1, med möjlighet att utifrån slutliga resultat justera uttaget till kommunfullmäktiges beslutade nivåer. Likvidreglering sker senast 2024-03-31.
2. Göteborgs Stadshus AB föreslår att kommunstyrelsen godkänner, att genom utdelning av resterade del av reavinster från Göteborg Energi AB, 230 mnkr, Göteborgs Stads Parkerings AB, 85 mnkr samt Higab AB 511 mnkr, återbetala förvärvslån som förfaller 2024. Likvidreglering sker senast 2024-09-30.
3. Göteborgs Stadshus AB föreslår kommunstyrelsen att beslutet ska utgöra instruktion för berörda bolag vid ordinarie bolagsstämma 2023.

Sammanfattning

Göteborgs Stadshus AB (Stadshus) ska, i enlighet med ägardirektivet, svara för resultatutjämning inom Stadshuskoncernen. Koncernens skattebelastning ska dessutom i första hand ske i Stadshus. Stadshus har i kommunfullmäktiges budget uppdraget att lämna kapitaltillskott till Business Region Göteborg AB, Göteborg Stadsteater AB och Got Event AB. Ärendet behandlar hur bland annat koncernbidragen och beslutad utdelning till Göteborgs Stad ska finansieras.

För 2023 skapar ett antal faktorer effekter som innebär att den finansiella samordningen, så som den tillämpats de senaste åren, inte fullt ut medger finansiering av Stadshus räntekostnader och skatt samt finansiering av koncernbidrag, utdelning till Göteborgs stad och finansiering av Gothenburg European Office, enligt kommunfullmäktiges budgetbeslut. Vidare sätter högre marknadsräntor fokus på behovet av att minska de externa så kallade förvärvslånen i takt med förfall. Idag uppgår dessa till ca 2,6 miljarder kronor.

Stadshus har med bakgrund av ovanstående tagit fram ett förslag som hanterar den finansiella samordningen och lämnar också ett underlag för ytterligare beslut som möjliggör återbetalning av förvärvslån som förfaller under hösten 2024 och som skulle innebära att Stadshuskoncernens årliga räntekostnad minskar med upp till 12 mnkr.

Förslaget innebär att Göteborg Energi AB, Göteborgs Hamn AB och Higab AB lämnar nettobidrag till finansiering samt att Got Events överskott 2023 tas in i den finansiella

samordningen. Förslaget till bokslutsdispositioner är det ekonomiskt mest fördelaktiga utifrån ett Stadshuskoncernperspektiv och utifrån Stadshus uppdrag och befogenheter.

Underlaget för beräkningarna är styrelsernas inrapporterade prognoser avseende bokslut 2023. Korrigeringar kan således komma att ske innan boksluten, i början av 2024, ska behandlas på respektive styrelsemöte.

Stadshus gör bedömningen att samtliga koncernbidragsgivande bolags finansiella ställning är hållbar även efter det föreslagna utökade uttaget 2023. En utveckling där föreslagen uttagsnivå återkommande krävs bedöms inte vara hållbar då bolagens egenfinansieringsgrad för investeringar sjunker med sjunkande soliditet och ökad räntebelastning som följd.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Under rubrikerna nedan beskrivs förslaget till bokslutsdispositioner samt dess ekonomiska konsekvenser.

Bedömning ur ekologisk och social dimension

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån dessa dimensioner.

Bilagor

1. Göteborgs Stadshus AB:s förslag till bokslutsdispositioner 2023

Ärendet

Enligt Göteborgs Stads riktlinje för ägarstyrning ska kommunstyrelsen på förslag från Stadshus, besluta om ekonomiska justeringar i anslutning till årsbokslut. Föreliggande ärende avser Stadshus förslag till bokslutsdispositioner.

I ärendet används begreppen Stadshuskoncernen, bolagskoncernen och koncernen synonymt. Med begreppen avses koncernen där Göteborgs Stadshus AB är moderbolag.

Beskrivning av ärendet

Syftet med och effekter av Stadshus AB:s bokslutsdispositioner

Stadshus ska enligt sitt ägardirektiv svara för finansiell samordning inom Stadshuskoncernen och dessutom ska Stadshuskoncernens skattebelastning i första hand ske hos Stadshus.

Förändringar under 2023

Reviderad process för finansiell samordning

Kommunfullmäktige beslutade 2023-05-25, §16, dnr 0157/23, att godkänna Göteborgs Stadshus AB:s förslag om reviderad process för finansiell samordning. Förslaget var en del av ärendet Redovisning av uppdrag att ta fram ett långsiktigt hållbart finansiellt ramverk för Stadshuskoncernen.

I ärendet beskrivs den föreslagna revideringen som utgår från att det i Stadshus ägardirektiv (kapitel 2 § 3 och §§ 15–17) framgår att bolaget ska svara för finansiell samordning inom Stadshuskoncernen. Den finansiella samordningen omfattar att upprätta koncernbokslut och lämna uppföljningsrapport på strategisk nivå, ansvara för att skattebelastningen i första hand sker hos koncernmoderbolaget och att lämna förslag till kommunstyrelsen om koncernens ekonomiska justeringar. Med ekonomiska justeringar avses finansiering av utdelning och beslutade kapitaltillskott. Tidigare bereddes underlag för skattesamordning och ekonomiska justeringar samlat i ärendet bokslutsdispositioner. Stadshus gjorde i ärendet bedömningen att processen för finansiell samordning med fördel kunde delas upp i två separata delar; en för ekonomiska justeringar och en för skattesamordning och att detta stöds av Stadshus ägardirektiv. Uppdelningen innebär att skattesamordningen, som är en bokföringsteknisk förflyttning av den samlade skattepositionen, sker i det ordinarie bokslutsarbetet efter vedertagna redovisningsprinciper och lagstiftning. Beslutsmässigt hanteras skatten i respektive bolagsstyrelse och årsstämma som del i beslutet att avlämna och fastställa årsredovisningen så att den politiska insynen och beslutsprocessen säkerställs. De ekonomiska justeringarna som innebär kapitalöverföringar mellan bolag och mellan Stadshuskoncernen och ägaren som tar i anspråk kommunal förmögenhet, ska fortsatt ske i en process på ett transparent sätt med politisk beredning och politiska beslut. Det sker i ärendet Förslag till bokslutsdispositioner.

Den delen av ärendet som lämnade förslag till en ny riktlinje för direktavkastning återremitterades till Stadsledningskontoret, i syfte att invänta resultatet av den genomlysning av bolagens kapitalstruktur som pågår. I denna del av ärendet beskrivs en sammanhållen politisk beslut- och uppföljningsprocess omfattande finansiering av utdelning och beslutade kapitaltillskott, som inleds i den politiska budgetberedningen och slutförs inför årsbokslutet. Denna process knyter an till ovanstående förändring i

beredning av bokslutsdispositioner, men kan fullföljas först efter eventuella beslut om riktlinjen.

Möjlighet till optimering av Stadshus AB:s låneportfölj

Kommunfullmäktige beslutade 2023-04-27, i ärendet Hanteringsordning av förvärvslån inom Göteborgs Stadshus AB, §24, dnr 0158/23, att godkänna att Göteborgs Stadshus AB inom ramen för sitt finansiella samordningsuppdrag får möjlighet att optimera Göteborgs Stadshus AB:s låneportfölj och därmed möjliggöra återbetalning av hela eller delar av bolagets förvärvslån i den takt de förfaller.

Stadshus har i nuläget en extern låneskuld motsvarande 2,6 mdkr, som har sitt ursprung i finansiering av historiska förvärv av aktier i dotterbolag. Stadshus tar upp lån externt på marknaden via ett annat förfarande än när bolagen i koncernen, via stadens interna koncernbank, omsätter sina lån. I nuläget, efter den snabba ränteuppgången som skett på marknaden är det oförmånligt för Stadshus att finansiera lån externt och bedöms att så förbli ett antal år framöver. Att minska Stadshus låneskuld och öka bolagens med motsvarande belopp bedöms skapa förutsättningar för att minska koncernens räntekostnader med 50–100 mnkr för åren 2023–2027, utan att det påverkar koncernens soliditet. En annan negativ effekt av den externa upplåningen är att Stadshus i dagsläget inte har möjlighet att göra skattemässiga avdrag för sina räntekostnader, vilket de rörelsedrivande bolagen, i större utsträckning, har möjlighet att göra. I och med ökade räntenivåer är det sannolikt att viss negativ effekt består under överskådlig tid framöver. Stadshus lägger om ca 20 procent av sina externa lån per år. Under 2024 förfaller lån om totalt 826 mnkr.

Verktyg för hantering av bokslutsdispositioner

För att skapa den finansiella samordningen finns ett antal aktiebolags-, bokförings- och skatterättsliga verktyg att tillgå som Stadshus tillämpar för att skapa det ekonomiskt mest fördelaktiga utfallet ur ett bolagskoncernperspektiv och utifrån det ansvar Stadshus har. I Appendix 1 beskrivs verktygen och processen för finansiella samordning.

Läneregler och avdragsbegränsning för negativa räntenetton

I Inkomstskattelagen finns särskild begränsning i avdragsrätten för ränteutgifter på vissa skulder till företag i intressegemenskap. Kommuninterna lån omfattas av denna särskilda begränsning avseende förvärv av delägarätter och utdelning. Detta innebär att räntor på interna lån som tas upp av ett moderbolag avseende förvärv av dotterbolag inte är skattemässigt avdragsgilla. Denna intressegemenskap kan enbart brytas genom att moderbolaget upptar externa lån. Moderbolag behöver således uppta externa lån för att få avdragsrätt för de räntekostnader som uppstår som följd av sådana lån. Bolag ska vid sådana externa lån följa riskmandat enligt Göteborgs Stads riktlinjer för finansverksamheten. Utgångspunkten för dessa lån är beslutade av kommunfullmäktige, liksom ramen för stadens borgensåtagande.

Från och med 2019 finns lagstiftning som begränsar företags möjligheter att göra avdrag för räntekostnader. Avdraget för räntekostnader begränsas till 30 procent av ett företags EBITDA (resultat före avdrag för ränta, av- och nedskrivningar). Kapitalintensiva företag med höga räntekostnader behöver således även ett högre resultat för att få fullt avdrag för sina räntekostnader. I samband med att den nya lagstiftningen infördes, förändrades även inkomstskattesatsen i två steg; från 22 procent till 21,4 procent, för att 2021 ytterligare sänkas till 20,6 procent. Lagstiftningen påverkar Göteborgs Stadshus AB:s förmåga att

skatteutjämna på ett lika optimalt sätt som tidigare. Det beror på att prognosde kapitalintensiva dotterbolagen behöver behålla en del av sitt skattemässiga resultat, som annars varit en del av den finansiella samordningen, för att kunna få fullt avdrag för sina räntekostnader. Lagstiftningen innebär dessutom att Stadshuskoncernen får en högre skattekostnad totalt genom att även enskilda dotterbolag kan få betala skatt.

Särskilda omständigheter 2023

Det är ett antal faktorer som skapar särskilda omständigheter i arbetet med Stadshuskoncernens bokslutsdispositioner 2023.

Göteborg Energi prognosticerar ett lägre resultat från den löpande verksamheten än vad som varit normalt tidigare år. Göteborg Energi, som förväntas vara motorn i den finansiella samordningen, kan således inte i lika hög grad bidra till det överskott som krävs för att finansiera de bolag som kommunfullmäktige beslutat finansiera genom koncernbidrag (Stadsteatern, Got Event och BRG).

På grund av ett lägre skattemässigt resultat i Framtidenkoncernen minskar skattekostnaden för Framtidenkoncernen från normalt ca 100 mnkr till ca 0 mnkr. Lägre skattemässiga resultat bidrar detta år till konsekvenser för ränteavdragsrätt och för den finansiella samordningen. Även Lisebergs lägre skattemässiga resultat 2023 och ansamlade skattemässiga förluster från pandemiåret 2020 påverkar den finansiella samordningen.

Sammantaget innebär ovan att den finansiella samordningen, så som praxis tillämpats de senaste åren, inte fullt ut medger finansiering av Stadshus räntekostnader samt finansiering av koncernbidrag, utdelning till Göteborgs stad och Gothenburg European Office enligt kommunfullmäktiges budgetbeslut. Praxis har inneburit ett 50-procentigt uttag ur årets verksamhetsresultat från Göteborg Energi, Göteborgs Hamn och kluster Lokaler (Higab och Göteborgs Stads Parkering).

Vidare innebär de lägre skattemässiga resultaten, främst inom Framtidenkoncernen och Göteborg Energi, att det samlade skattemässiga resultatet i Stadshus inte medger avdragsrätt för räntor på de lån som ligger i Stadshus. Detta medför en extra kostnad 2023 för Stadshuskoncernen på ca 12 mnkr (se ovan avdragsbegränsning för negativa räntenetton).

Utöver resultatmässiga förutsättningar 2023 innebär högre marknadsräntor att ränteskillnaden mellan externa och koncerninterna lån ökar. Stadshus står inför en omläggning av två externa förvärvslån (se ovan Låneregler) på sammanlagt 826 mnkr som haft en ränta på 0,7 procent och där den erbjudna femårsräntan, idag, efter omläggning är cirka 4,0 procent. Bolagen har möjlighet att låna av koncernbanken till ca 2,5 procent under 2024 och koncernbanken prognosticerar med att räntenivån inte kommer att överstiga 3 procent fram till 2027. Det är således ur ett Stadshuskoncernperspektiv förmånligt att betala av lånet genom att ianspråkta bolagens ansamlade vinstmedel och att bolagen i stället vid behov lånar motsvarande belopp i koncernbanken. På årsbasis skulle det innebära en lägre årskostnad för Stadshuskoncernen, exklusive skatt på 12 mnkr räknat på en snittränta på 2,5 procent för koncernbankens kontokrediter under femårsperioden. Totalt har Stadshus ca 2,6 mdr kr i externa förvärvslån som med nuvarande avtalade räntor kostar ca 28 mnkr.

Stadshuset konstaterar att med dagens marknadsräntor kommer kostnaden för förvärvslånen mer än fyrdubblas framöver medan koncernbankens räntenivå knappt fördubblas fram till 2027 enligt prognos. Möjligheten att lösa förvärvslån uppstår, något förenklat, när det finns resultat och kassaflöden från verksamheten att ianspråkta.

Förslag till bokslutsdispositioner 2023

Med anledning av ovanstående förutsättningar presenteras nedan två alternativ hur den finansiella samordningen inom ramen för bokslutsdispositionerna kan genomföras.

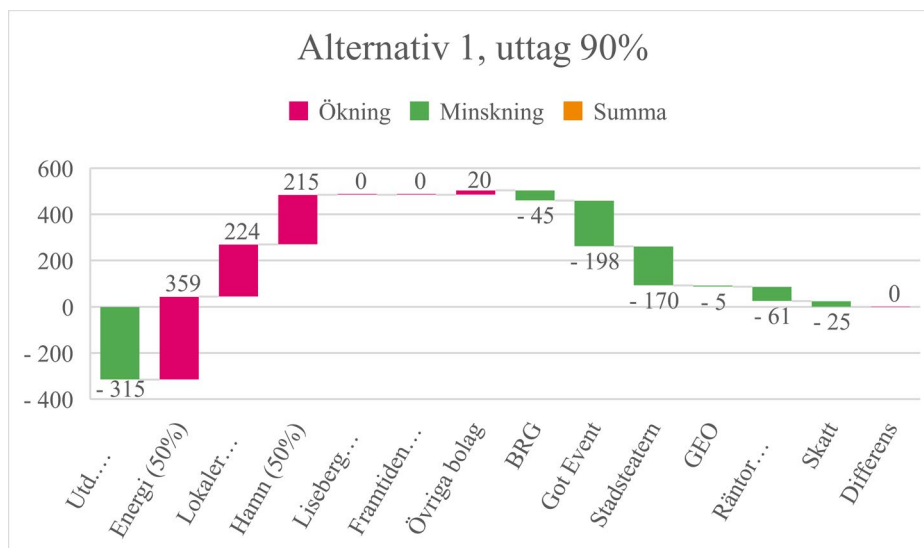
Alternativ 1, uttag 90% av årets resultat

Alternativ 1 innebär att uttaget uppgår till 90% av det redovisade resultatet hos de givande bolagen. I detta alternativ kan Stadshuset, utifrån rapporterade prognoser, finansiera de uppdrag som anges i kommunfullmäktiges budget med kassaflöden från årets resultat. Uttagsnivån innebär att praxis frångås och innebär en förändring av uttagsnivån jämfört med föregående år.

I detta alternativ tas även Got Event AB in i den finansiella samordningen genom att Got Event AB lämnar 90 % av sitt redovisningsmässiga överskott för 2023. I Got Event AB:s ägardirektiv anges att "Bolagets verksamhet ska i huvudsak finansieras genom biljettintäkter, uppdrag och uthyrning. Kvarstående underskott finansieras via kapitaltillskott/koncernbidrag efter beslut i kommunfullmäktige." Koncernbidragets storlek beslutas i kommunfullmäktiges budget. Som underlag för kommunfullmäktiges beslut lämnas i budgetförutsättningar information om bolagets generella förutsättningar.

I kommunfullmäktiges budget för 2023 anges att "Göteborgs Stadshuset AB bemyndigas att vid behov lämna kapitaltillskott avseende 2023 till följande helägda dotterbolag med som högst nedan angivna belopp:" För Got Event AB beslutade kommunfullmäktige om koncernbidrag på 198,4 mkr vilket är en uppräknings från 2022 med ca 5 procent.

Efter en lyckad evenemangssommar prognosticerar Got Event AB ett överskott mot budget på 20 mkr vilket motsvarar ca 10 procent av koncernbidraget. Under 2022 beslutades att bolaget skulle återlämna 50 procent av motsvarande överskott. I det läge koncernen befinner sig 2023, finns det sammantaget goda skäl att i linje med kommunfullmäktiges beslutsformulering och inom ramen för den finansiella samordningen ta in Got Event AB:s överskott i den finansiella samordningen 2023 på motsvarande sätt som 2022.

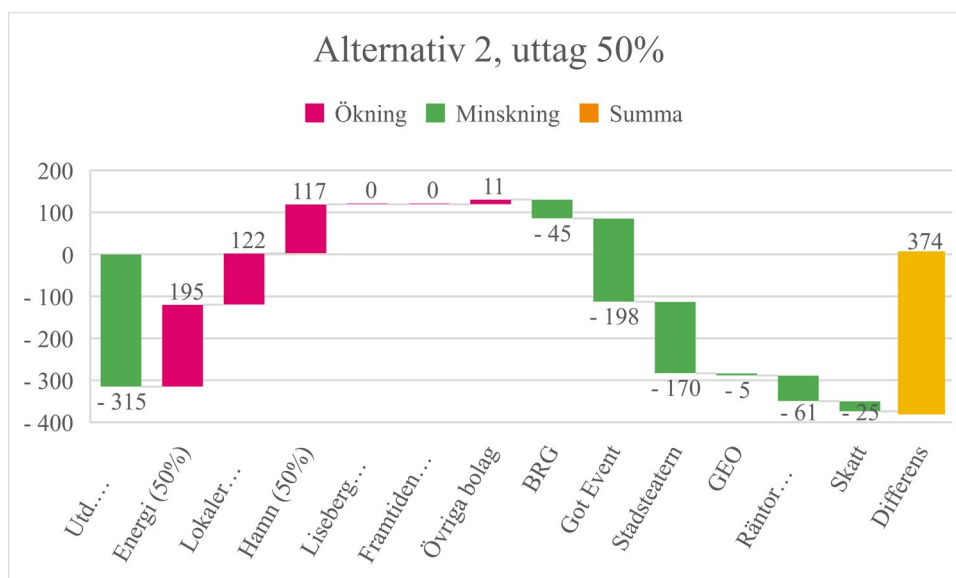

Alternativ 2, uttag 50 %, enligt tidigare praxis

Stadshus har i alternativ 2, för den finansiella samordningen, utgått från det som ryms inom redovisade resultat i enlighet med den praxis som tillämpats tidigare.

Resultatet i alternativ 2 innebär att det saknas 374 mnkr för att kunna finansiera de uppdrag som anges i kommunfullmäktiges budget och som till övervägande del behöver finansieras genom externa lån. Externa lån har dagsläget en högre ränta än den ränta respektive bolag kan finansieras med hos kommunbanken. Det är möjligt att även finansiera underskott i koncernbanken, men då med förlorad avdragsrätt för räntekostnaderna.

I alternativ 2 lämnar de resultatgivande bolagen Göteborg Energi, Higab och Göteborgs Hamn 50 procent av sitt bokföringsmässiga resultat, inklusive realisationsvinster och kvarstående behov finansieras genom lån.

Beredskap för resultatförändringar jämfört med prognos

Vid en situation med förändrade resultat, jämfört med avlämnad prognos, inom Stadshuskoncernen, kan uttagsnivån behöva justeras uppåt eller nedåt. Justeringarna

anpassas till den nivå där uttagen balanseras ut mot behoven så att nettot av uttag (+) och beslutade koncernbidrag med mera (-) blir noll.

Försämrings resultatnivåerna kan uttaget behöva ökas ytterligare, upp till 100% av årets resultat. I det fall ytterligare finansiering, utöver årets resultat, krävs kan ansamlade vinstmedel användas. I det fall resultatnivåerna förbättras kan uttagsnivån justeras nedåt i motsvarande mån, med en förbättrad förmåga till egenfinansiering.

Om de prognosticerade resultaten väsentligt förändras i förhållande till vad som inrapporterats kan en ny bedömning av uttagsnivåer och fördelning av uttag behöva genomföras.

Hantering av förvärvslån 2024

För att också hantera hela eller delar av den låneskuld om 826 mnkr som förfaller under 2024 föreslås nedanstående åtgärder att vidtas inom ramen för den finansiella samordningen och det uppdrag kommunfullmäktige gett Stadshus.

I samband med bolagsförsäljningar har respektive bolag historiskt behållit hela eller delar av de realisationsvinster som uppstått. Genom att ianspråkta upp till 100 procent av återstående realisationsvinster i Göteborg Energi, Higab och Parkeringsbolaget, vilka samtliga bedöms ha en god soliditet, kan hela eller delar av förvärvslånen återbetalas. Under 2023 har inga bolagsförsäljningar genomförts, emellertid finns det i ansamlade vinstmedel, ej uttagna reavinster från tidigare år. Totalt ca 1 300 mnkr.

Återstående reavinster från bolagsförsäljningar

Göteborg Energi	230
Higab	985
Parkeringsbolaget	85
	<u>1 300</u>

I syfte att amortera förvärvslån under 2024 föreslås att Göteborg Energi delar ut 230 mnkr, Parkeringsbolaget delar ut 85 mnkr och att Higab delar ut 511 mnkr från balanserade vinstmedel. Ett beslut att Stadshus ianspråkta dessa reavinster, i syfte att återbeta de förvärvslån som förfaller under 2024, bidrar till att minska Stadshuskoncernens årliga räntekostnad.

Ett uttag av balanserade vinstmedel från dotterbolagen påverkar emellertid dotterbolagets förmåga till egenfinansiering av investeringar samt minskar bolagets soliditet. Dotterbolagen bedöms dock ha större möjlighet än Stadshus att kunna hantera den ökade belastning detta innebär samt har även större möjlighet till avdragsrätt för räntekostnader.

Realisationsvinster i Liseberg har historiskt till 100 procent kvarstått i Liseberg. Det kan finnas anledning att se över praxis, i synnerhet när beslut om avveckling/försäljning av verksamhet beslutats av kommunfullmäktige. Stadshus lämnar i det här skedet inget förslag om att realisationsvinst från försäljning av hotellverksamheten Liseberg Heden ianspråkta. Frågan om Lisebergs soliditetsbehov kommer hanteras inom ramen för kommunfullmäktiges budgetuppdrag till Stadshus att genomföra en genomlysning och föreslå förändringar av bolagens kapitalstruktur.

Förslag till bokslutsdispositioner i sammanfattning

En utdelning till ägaren Göteborgs Stad innebär, oavsett om den sker genom ett ökat uttag av kassaflöden från årets resultat eller från utdelning av bolagens ackumulerade vinster från tidigare år, att Stadshuskoncernens egna kapital ianspråk tas och att möjligheten till självfinansiering av investeringar minskar.

Vidare är koncernens kapital i allt väsentligt återinvesterat i verksamheten. Det innebär att en utdelning kommer att finansieras genom lån i Göteborgs Stadshus AB eller indirekt i dotterbolagen när de behöver finansiera investeringar.

Stadshus förslag till bokslutsdispositioner 2023 utgår från givna förutsättningar i kommunfullmäktiges budget och bolagens resultat. Utifrån det förordar Stadshus redovisat alternativ 1 och föreslagen hantering av förvärvslån då det samlat bedöms vara det ekonomiskt mest fördelaktiga ur ett Stadshuskoncernperspektiv och utifrån Stadshus uppdrag och befogenheter.

Utgångspunkten i bägge redovisade alternativ har varit att låta Stadshus, i största utsträckning, bära den skattemässiga belastningen i koncernen, vilket medför en preliminär skattekostnad på 25 mnkr. Bokföringsmässigt resultat uppgår till 950 mnkr. Det bokföringsmässiga resultatet i Stadshus består till största delen av ej skattepliktiga utdelningar från dotterbolagen, vilka elimineras på koncernnivå.

Som en effekt av regelverket avseende avdragsbegränsning för negativa räntenetton kommer Stadshus inte att erhålla avdragsrätt för bolagets räntekostnader.

Stadshuskoncernens resultatnivå medger inte tillräckliga koncernbidrag för att Stadshus ska få ett tillräckligt skattemässigt EBITDA för att avdragsrätt ska erhållas.

Resultateffekten för 2023 uppgår till ca -12 mnkr.

I kommunfullmäktiges budget för 2023 beslutades om en utdelning från Göteborgs Stadshus AB på 315 mnkr och kapitaltillskott om 412,6 mnkr till Göteborgs Stadsteater AB, Business Region Göteborg AB och Got Event AB. Med ett uttag, i samma nivå som tidigare år, från resultatgivande bolag uppstår ett likvidunderskott på cirka 370 mnkr. Stadshus föreslår därför att uttaget från dotterföretagen behöver ökas i förhållande till tidigare år. Alternativet att öka uttaget från dotterbolagen medför ett minskat kassaflöde för dotterföretagen och således en lägre självfinansieringsgrad och ett större upplåningsbehov, med minskad soliditet som följd.

Det redovisade förslaget i alternativ 1 innebär att Göteborg Energi AB, Göteborgs Hamn AB, Higab och Got Event lämnar cirka 90 procent av resultatet före skatt, vilket innebär ett nettobidrag efter skatt på cirka 69 procent. Detta för att finansiera de, av kommunfullmäktige, budgeterade kapitaltillskotten, koncernens skattekostnad, Stadshus räntekostnader, GEO samt en eventuell utdelning till ägaren. Budgeterat kapitaltillskott till Göteborgs Stadsteater AB uppgår till 169,7 mnkr, Business Region Göteborg AB 44,5 mnkr och till Got Event AB 198,4 mnkr.

Vid bedömning av över tid hållbar uttagsnivå har beaktats respektive bolags soliditetsnivå, investeringsplaner och kassaflöde samt eventuella riktade uppdrag. Beträffande uttag från Higab AB exkluderas Älvstranden, analogt med tidigare års hantering.

Tabellerna nedan visar påverkan av 50% uttag, 90% uttag samt uttag 90% inkluderat uttag av innestående reavinster enligt förslag ovan på några nyckeltal.

Göteborgs Energi	UB P2023	Uttag 50%	Uttag 90%	Uttag 90% & reavinst
Eget kapital	7 700	7 505	7 349	7 119
Resultat efter finansnetto	390	195	39	39
Balansomslutning	17 154	17 154	17 154	17 154
Nyinvesteringar	960	960	960	960
Låneskuld	4 717	4 912	5 068	5 298
Soliditet	45%	44%	43%	42%
Lånetak 2023	6 200	6 200	6 200	6 200
Lånetak 2024 (förslag budgetförutsättningar)	8 300	8 300	8 300	8 300

Göteborgs Hamn	UB P2023	Uttag 50%	Uttag 90%	Uttag 90% & reavinst
Eget kapital	2 412	2 295	2 201	2 201
Resultat efter finansnetto	234	117	23	23
Balansomslutning	4 655	4 655	4 655	4 655
Nyinvesteringar	434	434	434	434
Låneskuld	1 337	1 454	1 548	1 548
Soliditet	52%	49%	47%	47%
Lånetak	2 600	2 600	2 600	2 600
Lånetak 2024 (förslag budgetförutsättningar)	3 500	3 500	3 500	3 500

Higab	UB P2023	Uttag 50%	Uttag 90%	Uttag 90% & reavinst
Eget kapital	3 974	3 914	3 866	3 355
Resultat efter finansnetto	120	60	12	12
Balansomslutning	8 237	8 237	8 237	8 237
Nyinvesteringar	230	230	230	230
Låneskuld	3 976	4 036	4 084	4 595
Soliditet	48%	48%	47%	41%
Lånetak	4 000	4 000	4 000	4 000
Lånetak 2024 (förslag budgetförutsättningar)	4 900	4 900	4 900	4 900

Parkeringsbolaget	UB P2023	Uttag 50%	Uttag 90%	Uttag 90% & reavinst
Eget kapital	1 429	1 367	1 317	1 232
Resultat efter finansnetto	125	63	13	13
Balansomslutning	1 849	1 849	1 849	1 849
Nyinvesteringar	175	175	175	175
Låneskuld	0	0	0	0
Soliditet	77%	74%	71%	67%

Lånetak	0	0	0	0
Lånetak 2024 (förslag budgetförutsättningar)	0	0	0	0

Utifrån föreslagna lånetak i budgetförutsättningar 2024 bedöms bolagen hålla sig inom de föreslagna ramarna men kommunfullmäktige behöver ha en beredskap för att lånetaket kan behöva utökas något under 2024 med anledning av uttaget. Stadshus lånetak kan dock minskas motsvarande amortering av förvävslån (826 mnkr).

Stadshus gör bedömningen att samtliga koncernbidragsgivande bolags finansiella ställning är hållbar även efter det föreslagna utökade uttaget 2023. En utveckling där föreslagen uttagsnivå återkommande krävs bedöms inte vara hållbar då bolagens egenfinansieringsgrad för investeringar sjunker med sjunkande soliditet och ökad räntebelastning som följd.

Bolag som är nettobidragsgivare

Nedan följer, per bolag som är nettobidragsgivare, en kortfattad redovisning av respektive bolags ekonomiska ställning och framtida kassaflöden. Redovisningen mynnar ut i en samlad bedömning av om förslag till uttag ur bolaget för 2023 är hållbar.

Göteborg Energi - koncern

Flerårsöversikt (mnkr)	2022	2021	2020
Rörelseintäkter	10 035	7 614	5 636
Resultat efter finansnetto	433	280	575
Eget kapital	7 310	6 886	6 754
Balansomslutning	16 194	14 401	12 709
Avkastning totalt kapital, %	3,2%	2,6%	5,2%
Soliditet, %	45,1%	47,8%	53,2%
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 786	955	1 328
Bruttoinvesteringar	1 200	1 166	1 101
Lån	4 326	4 503	3 341

Prognosen, per augusti, för 2023 visar på ett resultat efter finansiella poster om 388 mnkr, totala investeringar om 1 800 mnkr och en lånevolym på 4 717 mnkr per den 31 december.

Göteborg Energi visar i den revidering av långtidsplan 2023 – 2025, som bolaget gjorde i underlaget för Budgetförutsättningar, på en årlig resultatnivå efter finansiella poster i intervallet 550 – 650 mnkr. Avkastning på totalt kapital ligger i intervallet 3,7–4,3 procent.

Kassaflödet från den löpande verksamheten inklusive beräknat koncernbidrag till Stadshus AB om 90 procent av resultatet efter finansiella poster, egenfinansiering av reinvesteringar samt en egenfinansiering om minst 30 procent av nyinvesteringar, är negativt under perioden 2023–2025.

Med ett relativt konstant kassaflöde och ökade investeringar bedöms ett lånebehov om cirka 2,0 mdkr uppstå under perioden 2023 - 2025.

Ett koncernbidrag från bolaget motsvarande 90 procent, varav 20,6 procent skatt, av redovisat resultat ger bolaget fortsatt möjlighet till egen delfinansiering av nyinvesteringar samt en soliditet på fortsatt godtagbar nivå.

Göteborgs Hamn AB

Flerårsöversikt (mnkr)	2022	2021	2020
Rörelseintäkter	917	827	808
Resultat efter finansnetto	248	266	243
Eget kapital	2 178	2 066	1 941
Balansomslutning	4 221	3 706	3 546
Avkastning totalt kapital, %	6,5%	8,1%	7,9%
Soliditet, %	51,6%	55,7%	54,7%
Kassaflöde från den löpande verksamheten	385	419	353
Bruttoinvesteringar	708	336	393
Lån	1 231	902	845

Prognosen, per augusti, för 2023 visar på ett resultat efter finansiella poster om 234 mnkr, totala investeringar om 496 mnkr och en lånevolym på 1 337 mnkr per den 31 december.

Göteborgs Hamn visar i sin långtidsplan 2023 – 2025 på en årlig resultatnivå efter finansiella poster i intervallet 258 – 307 mnkr. Avkastning på totalt kapital är i intervallet 5,0 – 5,1 procent.

Kassaflödet från den löpande verksamheten inklusive beräknat koncernbidrag till Stadshus AB om 90 procent av resultatet efter finansiella poster, egenfinansiering av reinvesteringar samt en egenfinansiering om minst 30 procent av nyinvesteringar, är negativt över perioden.

Med ett relativt konstant kassaflöde och ökade investeringar bedöms ett lånebehov om cirka 1,5 mdkr uppstå under perioden 2023 – 2025. Lånebehovet uppstår främst till följd av investeringar i farledsfördjupning samt Arendal 2, färjelokalisering.

Ett koncernbidrag från bolaget motsvarande 90 procent, varav 20,6 procent skatt, av redovisat resultat ger bolaget fortsatt möjlighet till egen delfinansiering av nyinvesteringar samt en soliditet på fortsatt godtagbar nivå.

I bedömningen över hållbar uttagsnivå från Göteborgs Hamn tas hänsyn till finansiering och kassaflöde avseende farledsfördjupningen där kassaflödet från investeringen är på en längre tidshorisont och ligger längre fram i tiden.

Kluster Lokaler

Higab AB är moderbolag i Higabkoncernen (Kluster Lokaler). Inom bolagsgruppen finns två helägda verksamhetsdrivande dotterbolag. Dessa är Göteborgs Stads Parkerings AB och Älvstranden Utveckling AB med dotterbolag.

Älvstranden har dotterbolag innehållande fastigheter samt byggrätter. Vid de avyttringarna som sker under åren varierar realisationsresultaten (uppstår även realisationsförluster). Kassaflöden som uppstår återinvesteras i verksamheten. Stadshus bedömning är att bolaget på motsvarande sätt som för tidigare år hanterar

realisationsvinster och realisationsförluster inom bolagets egen redovisning. För Higab och Göteborgs Stads Parkerings är den finansiella ställningen stabil och handlar framför allt om att framöver, bevaka att de investeringar som bolagen går in i inte innebär någon onödig risk för deras finansiella ställning. Bolaget råder inte alltid själv över tidsplaner och kostnadsbilder där ändringar i båda delar anses utgöra risk för bolaget.

Higab AB

Flerårsöversikt (mnkr)	2022	2021	2020
Rörelseintäkter	795	847	790
Resultat efter finansnetto	120	1 493	188
Eget kapital	3 854	1 859	2 282
Balansomslutning	8 007	5 452	7 260
Avkastning totalt kapital	2,1%	2,0%	4,8%
Soliditet	48,1%	34,1%	31,5%
Kassaflöde från den löpande verksamheten	324	1 958	363
Bruttoinvesteringar	403	419	415
Lån	3 146	3 068	4 348

Prognosen, per augusti, för 2023 visar på ett resultat efter finansiella poster, exklusive utdelning, om 120 mnkr, totala investeringar om 415 mnkr och en lånevolym på 3 976 mnkr per den 31 december.

Higab AB visar i sin långtidsplan 2023 – 2025 på en årlig resultatnivå efter finansiella poster på cirka 125 mnkr. Avkastning på totalt kapital är 3,0 procent per år.

Kassaflödet från den löpande verksamheten inklusive beräknat koncernbidrag till Stadshus AB om 90 procent av resultatet efter finansiella poster, egenfinansiering av reinvesteringar samt en egenfinansiering om minst 30 procent av nyinvesteringar, är negativt under perioden. Med ett relativt konstant kassaflöde och planerade investeringar bedöms dessa, under perioden, kunna finansieras delvis med egna medel.

Ett koncernbidrag från bolaget motsvarande 90 procent, varav 20,6 procent skatt av redovisat resultat ger bolaget fortsatt möjlighet till egen delfinansiering av nyinvesteringar samt en soliditet på nuvarande nivå.

Göteborgs Stads Parkerings AB

Flerårsöversikt (mnkr)	2022	2021	2020
Rörelseintäkter	575	509	452
Resultat efter finansnetto	258	130	83
Eget kapital	1 304	1 151	1 126
Balansomslutning	1 674	1 497	1 372
Avkastning totalt kapital	16,9%	9,1%	6,0%
Soliditet	77,0%	76,0%	82,0%
Kassaflöde från den löpande verksamheten	217	204	122
Bruttoinvesteringar	302	282	58
Lån	0	0	0

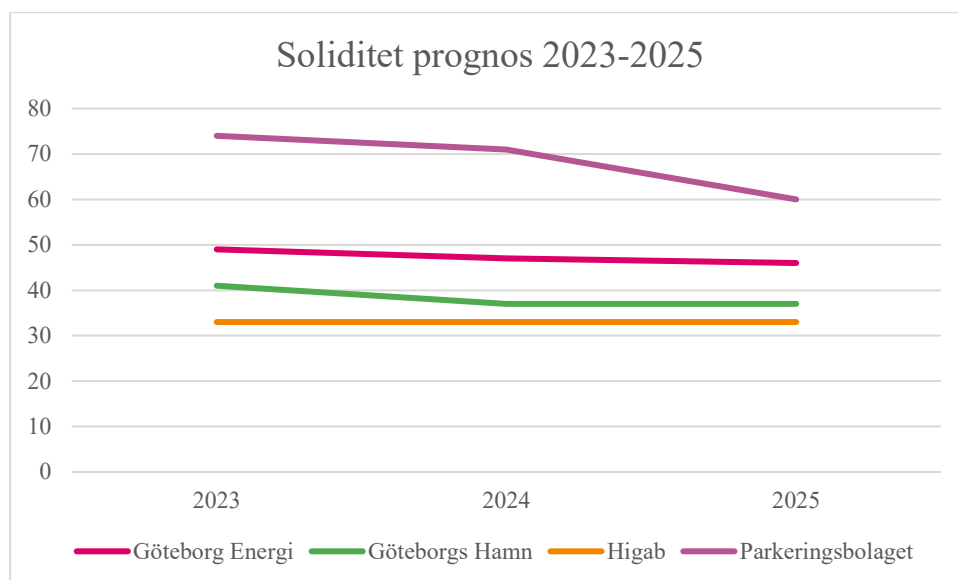
Prognosen, per augusti, för 2023 visar på ett resultat efter finansiella poster om 125 mnkr, totala investeringar om 187 mnkr och en lånevolym på 0 mnkr per den 31 december.

Bolaget visar i sin långtidsplan 2023 – 2025 på en årlig resultatnivå efter finansiella poster i intervallet 160 – 200 mnkr. Avkastning på totalt kapital är i intervallet 8,0 – 10,0 procent.

Kassaflödet från den löpande verksamheten inklusive beräknat koncernbidrag till Stadshus AB om 90 procent av resultatet efter finansiella poster, egenfinansiering av reinvesteringar samt en egenfinansiering om minst 30 procent av nyinvesteringar, är negativt eller nära noll över perioden 2023 – 2025. Med ett relativt konstant kassaflöde och planerade investeringar bedöms dessa, under perioden, i stort kunna finansieras med egna likvida medel.

Enligt långtidsplanen bedöms inget lånebehov uppstå under perioden 2023 – 2025.

Ett koncernbidrag från bolaget motsvarande 90 procent, varav 20,6 procent skatt, av redovisat resultat ger bolaget fortsatt möjlighet till egen delfinansiering av nyinvesteringar samt en soliditet på fortsatt hög nivå.

*För 2023 och framåt har soliditet baserats på bolagens långtidsplaner.

** Inom Higab finns betydande övervärden i fastigheter vilket gör att den justerade soliditeten per 2022 var ca 64%.

Tidplan

Stadshus följer Stadens tidplan som beslutas i kommunstyrelsen respektive i kommunfullmäktige. I tidplanen för 2023 rapporterar, per 2023-09-18, bolag/underkoncerner augustibokslut med prognos för helåret (delårsrapport augusti) samt skatteberäkning. I Stadshus sammanställs därefter prognos för koncernen och förslag till bokslutsdispositioner. Förslag till bokslutsdispositioner bygger på beräkning för skattesamordning.

Enligt Göteborgs Stads riktlinje för ägarstyrning ska kommunstyrelsen på förslag från Stadshus besluta om ekonomiska justeringar i anslutning till årsbokslut.

Kommunstyrelsens beslut ska ske senast i december.

Eva Hessman

Vd, Göteborgs Stadshus AB

Appendix 1

Verktyg för hantering av bokslutsdispositioner och beskrivning av processen för finansiell samordning.

För att uppnå den finansiella samordningen finns ett antal aktiebolags-, bokförings- och skatterättsliga verktyg att tillgå som Stadshus tillämpar för att skapa det ekonomiskt mest fördelaktiga utfallet ur ett bolagskoncernperspektiv och utifrån det ansvar Stadshus har.

Lagstiftningen utgår ifrån att det ur ett skatterättsligt perspektiv ska vara neutralt hur företag väljer att organisera sig och att ge möjlighet för företag att likvidmässigt skjuta en eventuell skattekostnad framåt. I praktiken och något förenklat innebär det för Stadshus förslag till bokslutsdispositioner följande åtgärder och effekter:

- Bolagens skattemässiga vinster och förluster samlas i Stadshus AB vilket innebär att samtliga bolags skattemässiga resultat blir noll, Stadshus AB skattemässiga resultat blir summan av bolagens vinster och förluster samt att koncernens samlade skatteposition synliggörs. Verktuget koncernbidrag används.
- Koncernens samlade skatteposition innebär i regel att det uppstår en samlad vinst för koncernen vilket utlöser en aktuell skattekostnad i Stadshus AB och en utbetalning av bolagsskatt.
- Om en samlad skatteposition inte tillskapas skulle bolagens enskilda skatteposition utlösas varje år, vilket för Stadshuskoncernen i regel skulle innebära en tidigarelagd och sammanlagt högre aktuell skattekostnad samt en tidigarelagd utbetalning jämfört tillämpad metod.
- Insamlingen av skattemässiga vinster och förluster, enligt p1 ovan, innebär att bolagens egna kapital (förmögenhet) förändras. Kapitalförändringar ska, utöver det specifika undantag rörande finansiell samordning som Stadshus AB har i sitt ägardirektiv, tillställas kommunfullmäktige för ställningstagande varför transaktionerna helt eller delvis återställs enligt nedan. Verktuget utdelning och aktieägartillskott används.
 - För de bolag som, utöver att vara en del av att skapa en gemensam skatteposition, också bidrar i den finansiella samordningen återställs det egna kapitalet till del utifrån en bedömning av över tid hållbar uttagsnivå och behoven i den finansiella samordningen. (Göteborg Energi, Higab och Göteborgs Hamn)
 - För övriga bolag återställs det egna kapitalet till den nivå det haft om den skattemässiga nollställningen inte gjorts enligt p 1 ovan minus den skatt de annars skulle betalat var för sig.

Utöver de verktyg som används i ovanstående transaktioner finns ytterligare ett antal centrala verktyg med tillhörande regelverk som när de är lämpligt används i koncernens finansiella samordning. Samtliga verktyg beskrivs kortfattat nedan.

Koncernbidrag

Koncernbidrag är en överföring mellan företag i en koncern i syfte att utjämna resultatet mellan företagen. Vinster och förluster inom en koncern kan på så sätt utjämnas mellan de i koncernen ingående företagen. Syftet med koncernbidrag är att skattebelastningen för en koncern inte ska vara större eller mindre än om koncernens totala verksamhet hade bedrivits i ett enda företag. Lämnade koncernbidrag är skattemässigt avdragsgilla för

givaren och erhållna koncernbidrag är skattepliktiga för mottagaren. Koncernbidrag får lämnas mellan ett moderföretag och ett helägt dotterföretag och mellan helägda dotterföretag inom en koncern. För att ett koncernbidrag kan anses vara en avdragsgill kostnad för företaget som överför bidraget och som en skattepliktig inkomst för mottagaren måste koncernförhållandet vara kvalificerat. För att dotterföretaget ska anses helägt måste moderföretaget äga mer än 90 procent av andelarna i företaget.

Aktieägartillskott

Vad ett aktieägartillskott är finns inte definierat, varken i civilrättslig eller i skatterättslig lagstiftning. Syftet med ett aktieägartillskott är i regel att förbättra ett företags finansiella ställning. I anslutning till Stadshuskoncernens skatteoptimeringsprocess lämnas ovillkorade aktieägartillskott i syfte att återställa det egna kapitalet till en viss bestämd nivå i samband med att koncernbidrag lämnas. Huvudprincipen är att ett ovillkorat aktieägartillskott inte är en skattepliktig inkomst för mottagaren. Utgivaren av tillskottet har inte heller någon avdragsrätt vid beskattning.

Utdelning

Det finns inte någon definition av begreppet utdelning i inkomstskattelagen. Det skatterättsliga begreppet utdelning stämmer dock i stort överens med det civilrättsliga begreppet utdelning. Utdelning används för värdeöverföring mellan ägare och dotterföretag. I Stadshuskoncernens skatteoptimeringsprocess används utdelning i syfte att bestämma det egna kapitalet till en viss nivå i samband med att koncernbidrag lämnas eller mottas. Utdelning som ett företag lämnar är inte avdragsgill och utdelning ett företag mottar är inte skattepliktig. Utdelning från aktiebolag regleras i Aktiebolagslagens 17 och 18 kapitel. Beslut om vinstutdelning fattas av bolagsstämman på förslag av bolagets styrelse. Utdelning får endast ske om det finns full täckning för bolagets eller koncernens bundna kapital, vilket innebär att det är det fria egna kapitalet som är utdelningsbart. Det finns emellertid ytterligare försiktighetsregler som medför att utdelning endast får ske om det är försvarligt med hänsyn till de krav som verksamhetens art, omfattning och risker ställer på storleken av det egna kapitalet, och bolagets konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt. Om bolaget är ett moderbolag, ska hänsyn tas även till de krav som koncernverksamhetens art, omfattning och risker ställer på koncernens egna kapital samt till koncernens konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt. Till förslaget om vinstutdelning ska fogas ett motiverat yttrande från styrelsen om huruvida den föreslagna vinstutdelningen är försvarlig med hänsyn till ovanstående.

Bilaga 1: Göteborgs Stadshus AB:s förslag till bokslutsdispositioner 2023, alternativ 1

Bolag/koncern	Resultat efter finansnetto	Effekt av bokslutsdispositioner			
		Koncern- bidrag	Utdelning	Aktieägar- tillskott	Netto- utbyte
Göteborgs Stadshus AB		445	371		816
<i>Bolag som är nettobidragsgivare till resultatutjämnning</i>					
Göteborg Energi AB	390		- 359		- 359
Göteborgs Hamn AB	234	- 203	- 12		- 215
Higab AB (exkl Älvstranden)	244	- 224			- 224
<i>Övriga transaktioner</i>					
Got Event	20	- 18			- 18

Bilaga 1: Göteborgs Stadshus AB:s förslag till bokslutsdispositioner 2023, alternativ 2

Bolag/koncern	Effekt av bokslutsdispositioner					Netto- utbyte
	Resultat efter finansnetto	Koncern- bidrag	Utdelning	Aktieägar- tillskott		
Göteborgs Stadshus AB		325	195	- 86		434
<i>Bolag som är nettobidragsgivare till resultatutjämnning</i>						
Göteborg Energi AB	390		- 195			- 195
Göteborgs Hamn AB	234	- 203	-	86		- 117
Higab AB (exkl Älvstranden)	244	- 122				- 122

Från:
Skickat:
Till:

Kopia:

Ämne:

Bifogade filer:

Johan Hörnberg
den 24 oktober 2023 08:09
Stadsledningskontoret
Stadsledningskontoret
Ulrika Hylander; Maria
Svensson; Håkan Spjuth;
Patrik von Corswant;
Anders Söderberg
Expediering: PU 231023
§112 Förslag till
bokslutsdispositioner i
Göteborgs Stadshus AB
2023
8 Förslag till
bokslutsdispositioner i
Göteborgs Stadshus AB
2023.pdf; PU 231023 §112
Förslag till
bokslutsdispositioner i
Göteborgs Stadshus AB
2023.pdf

Expediering: PU 231023 §112 Förslag till bokslutsdispositioner i Göteborgs Stadshus AB 2023

Med vänliga hälsningar

Johan Hörnberg

Bolagsjurist

Göteborgs Stadshus AB

Tfn 031-368 54 52 Mobil 0761-0765 04

E-post: joan.hornberg@gshab.goteborg.se

Postadress: 404 82 Göteborg

Besök: Gustav Adolfs torg 4 A

www.goteborg.se

[Så behandlar Göteborgs Stadshus AB dina personuppgifter](#)

[Så behandlar Göteborgs Stadshus AB dina personuppgifter](#)

§ 112

Förslag till bokslutsdispositioner i Göteborgs Stadshus AB 2023

Beslut

I styrelsen för Göteborgs Stadshus AB:

1. Göteborgs Stadshus AB föreslår att kommunstyrelsen godkänner förslag till bokslutsdispositioner 2023 för Stadshuskoncernen enligt alternativ 1, med möjlighet att utifrån slutliga resultat justera uttaget till kommunfullmäktiges beslutade nivåer. Likvidreglering sker senast 2024-03-31.
2. Göteborgs Stadshus AB föreslår att kommunstyrelsen godkänner, att genom utdelning av resterade del av reavinster från Göteborg Energi AB, 230 mnkr, Göteborgs Stads Parkerings AB, 85 mnkr samt Higab AB 511 mnkr, återbetala förvärvslån som förfaller 2024. Likvidreglering sker senast 2024-09-30.
3. Göteborgs Stadshus AB föreslår kommunstyrelsen att beslutet ska utgöra instruktion för berörda bolag vid ordinarie bolagsstämma 2023.
4. Besluten under denna paragraf förklaras omedelbart justerade.

Handling

Beslutsunderlag, dnr 0070/23.

Protokollsanteckning

Axel Josefson, Martin Wannholt och Ann Catrine Fogelgren antecknar till protokollet att de inte deltar i beslutet utan avser att återkomma med ställningstagande i kommunstyrelsen.

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelse

Utdrag ur Protokoll
Sammanträdesdatum: 2023-10-23

Dag för justering

2023-10-23

Underskrifter

Sekreterare

Johan Hörnberg

Ordförande

Jonas Attenius

Justerande

Axel Josefson